

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 29 czerwca 2015 r.

Druk nr 965

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 95. posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2015 r. ustawę

o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Z wyrazami szacunku

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

U S T A W A

z dnia 25 czerwca 2015 r.

o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego¹⁾

Rozdział 1

Cele i zadania Rady Dialogu Społecznego

Art. 1. 1. Tworzy się Radę Dialogu Społecznego, zwaną dalej „Radą”, jako forum trójstronnej współpracy strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej, zwanych dalej „stronami Rady”.

2. Rada prowadzi dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców, ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, ustawę z dnia 5 kwietnia 2002 r. o europejskich radach zakładowych, ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej, ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, ustawę z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

3. Rada działa na rzecz realizacji zasady partycypacji i solidarności społecznej w zakresie stosunków zatrudnienia.

4. Rada działa na rzecz poprawy jakości formułowania i wdrażania polityk oraz strategii społeczno-gospodarczych, a także budowania wokół nich społecznego porozumienia w drodze prowadzenia przejrzystego, merytorycznego i regularnego dialogu organizacji pracowników i pracodawców oraz strony rządowej.

5. Rada wspiera prowadzenie dialogu społecznego na wszystkich szczeblach jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 2. Do właściwości Rady oraz jej stron należy:

- 1) wyrażanie opinii i zajmowanie stanowisk,
 - 2) opiniowanie projektów założeń projektów ustaw oraz projektów aktów prawnych,
 - 3) inicjowanie na zasadach określonych niniejszą ustawą procesu legislacyjnego,
 - 4) wykonywanie innych zadań wynikających z odrębnych ustaw
- w sprawach, o których mowa w art. 1.

Rozdział 2

Uprawnienia Rady Dialogu Społecznego i jej stron

Art. 3. 1. Strony Rady mogą zawierać porozumienia i zajmować wspólne stanowiska.

2. Przedmiotem porozumień stron Rady są wzajemne zobowiązania stron służące realizacji celów Rady, o których mowa w art. 1 ust. 2–4.

3. Porozumienia określają w szczególności:

- 1) czas obowiązywania;
- 2) tryb dokonywania zmian treści;
- 3) tryb rozwiązania;
- 4) przypadki wygaśnięcia;
- 5) tryb rozstrzygania kwestii spornych.

Art. 4. 1. Każdej ze stron Rady przysługuje prawo wniesienia pod obrady Rady sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego, rozwoju społeczno-gospodarczego i wzrostu dobrobytu, zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki oraz spójności społecznej.

2. Każda ze stron Rady, również wspólnie z inną stroną Rady, może zająć stanowisko w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej.

3. Każda ze stron Rady może wezwać inną stronę Rady do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze.

4. W sprawie wniesionej pod obrady Rady w trybie, o którym mowa w ust. 1, Rada podejmuje uchwałę.

5. Rada może, w drodze uchwały, przekazać sprawę, o której mowa w ust. 1, do rozpatrzenia przez zespół, o którym mowa w art. 34, jednocześnie wskazując termin do zajęcia stanowiska.

6. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 5, zespół przedstawi swoje stanowisko w sprawie, o której mowa w ust. 1, Rada podejmuje uchwałę w oparciu o to stanowisko na pierwszym posiedzeniu następującym po jego upływie.

7. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 5, zespół nie przedstawi stanowiska, każda ze stron Rady w terminie 14 dni od dnia, w którym upłynął termin do przedstawienia stanowiska zespołu, może przedstawić Radzie swoje stanowisko w sprawie.

8. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 7, strona nie przedstawi swojego stanowiska, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie, oraz strona rządowa, w terminie 5 dni od dnia, w którym upłynął termin do przedstawienia stanowiska każdej ze stron Rady, może przedstawić swoje stanowisko.

9. Po upływie terminów, o których mowa w ust. 7 i 8, Rada może podjąć uchwałę w sprawie, po rozpatrzeniu stanowisk stron lub organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie.

10. Tryb określony w ust. 4–9 stosuje się do przyjmowania opinii przez Radę.

Art. 5. 1. Przygotowywane przez Radę Ministrów oraz jej członków projekty założeń projektów ustaw i projekty aktów prawnych w sprawach, o których mowa w art. 1, są kierowane do opinii strony pracowników i strony pracodawców Rady.

2. Strona pracowników i strona pracodawców Rady wyraża swoją opinię w drodze uchwały.

3. Projekty, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na adres poczty elektronicznej Biura Rady Dialogu Społecznego.

4. Termin do wyrażenia opinii, o której mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 30 dni od dnia przekazania projektu na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w ust. 3. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny.

5. Nieprzedstawienie opinii, o której mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 6. 1. W przypadku gdy Rada Ministrów nie uwzględni opinii, o której mowa w art. 5 ust. 2, lub dokona istotnych zmian w projekcie w stosunku do opiniowanego projektu, przedstawia swoje stanowisko w treści uzasadnienia projektu przedłożonego Sejmowi.

2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów przekazuje Radzie.

Art. 7. 1. Strona pracowników i strona pracodawców Rady ma prawo przygotowywania wspólnie uzgodnionych projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów prawnych w sprawach, o których mowa w art. 1, i przekazania ich właściwemu ministrowi w celu przedłożenia Radzie Ministrów.

2. Projekt, o którym mowa w ust. 1, zawiera uzasadnienie wraz z oceną skutków regulacji.

3. Uzgodnienie projektu, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze uchwały strony pracowników i strony pracodawców Rady.

4. Nieprzyjęcie projektu przez Radę Ministrów do dalszych prac wymaga przedstawienia przez właściwego ministra stronie pracowników i stronie pracodawców Rady, w terminie 2 miesięcy od dnia podjęcia decyzji o nieprzyjęciu projektu, nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania projektu przez właściwego ministra, pisemnego uzasadnienia.

5. W przypadku wniesienia projektu ustawy do Sejmu z istotnymi zmianami, informacja zawierająca uzasadnienie zmian jest zamieszczana w uzasadnieniu projektu.

Art. 8. 1. Strona pracowników i strona pracodawców Rady może wnioskować o przeprowadzenie wysłuchania publicznego do podmiotu odpowiedzialnego za opracowanie projektu aktu normatywnego dotyczącego spraw objętych zakresem właściwości Rady.

2. Z inicjatywą o wystąpienie z wnioskiem o przeprowadzenie wysłuchania publicznego dotyczącego projektu aktu normatywnego może wystąpić każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie.

3. Przyjęcie wniosku następuje w drodze uchwały strony pracowników i strony pracodawców Rady.

Art. 9. 1. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mogą przedstawiać wspólne zapytania w zakresie spraw, o których mowa w art. 1, właściwym ministrom.

2. Uzgodnienie treści zapytania, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze uchwały strony pracowników i strony pracodawców Rady.

3. Właściwy minister udziela odpowiedzi w terminie 30 dni od dnia otrzymania wspólnego zapytania.

Art. 10. 1. Każdego roku Rada opracowuje program swojego działania, uwzględniając aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. W programie wskazywane są zagadnienia priorytetowe dla rozwoju i zwiększenia efektywności dialogu społecznego w Polsce.

2. Strona rządowa, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, przedstawia Radzie aktualny wykaz prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

3. Program prac Rady jest przedstawiany Radzie Ministrów w terminie do dnia 20 lutego każdego roku.

Art. 11. 1. Rada rozpatruje wnioski wojewódzkich rad dialogu społecznego, o których mowa w art. 41 ust. 1, o ile dotyczą one spraw objętych zakresem jej właściwości.

2. Rada może przekazać sprawę o zasięgu wojewódzkim wojewódzkiej radzie dialogu społecznego.

3. Informację na temat rozstrzygnięcia sprawy, o której mowa w ust. 2, przewodniczący wojewódzkiej rady dialogu społecznego przedstawia Prezydium Rady.

4. Prezydium Rady może zdecydować o wniesieniu informacji, o której mowa w ust. 3, oraz opinii lub stanowiska, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1, pod obrady plenarne Rady.

Art. 12. Rada przedstawia stanowiska w sprawach wniesionych pod jej obrady przez Radę Ministrów, jej członków i inne organy państwowe.

Art. 13. 1. Strona pracowników i strona pracodawców Rady ma prawo występowania ze wspólnymi wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw, o których mowa w art. 1. Wnioski kierowane są do właściwego ministra.

2. Uzgodnienie wniosku, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze uchwały strony pracowników i strony pracodawców Rady.

3. W przypadku przedłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, właściwy minister, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku, przedstawia na piśmie stronie pracowników i stronie pracodawców Rady stanowisko Rady Ministrów w sprawie.

4. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mogą złożyć wspólny wniosek o przedstawienie stanowiska, o którym mowa w ust. 3, na najbliższym posiedzeniu Rady.

Art. 14. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mogą podjąć uchwałę o wystąpieniu przez przewodniczącego Rady do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, jeżeli w orzecznictwie Sądu Najwyższego lub sądów powszechnych ujawniły się rozbieżności w wykładni prawa.

Art. 15. 1. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mogą zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy obejmujące ogół pracodawców zrzeszonych w organizacjach, o których mowa w art. 24 ust. 1, lub grupę tych pracodawców oraz pracowników zatrudnionych przez tych pracodawców, a także porozumienia określające wzajemne zobowiązania tych stron.

2. Do układów, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 239–241¹, art. 241² § 1 i 3, art. 241³–241⁹ § 1 i 2 oraz art. 241¹⁰–241¹³ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 i 1662).

Art. 16. 1. Strona rządowa, w terminie do dnia 10 maja każdego roku, przedstawia Radzie wstępną prognozę wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.

2. Strony pracowników i strony pracodawców Rady, w terminie 10 dni od dnia otrzymania wstępnej prognozy wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny, przedstawiają wspólną propozycję w sprawie wzrostu w następnym roku:

- 1) wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej;
- 2) minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 3) emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony pracowników i strony pracodawców Rady nie przedstawią wspólnej propozycji, każda z tych stron może, w terminie 5 dni roboczych, przedstawić swoją propozycję w każdej ze spraw, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strona nie przedstawi propozycji w sprawach, o których mowa w ust. 2, propozycję w każdej ze spraw może przedstawić, w terminie 5 dni roboczych, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie.

Art. 17. 1. Strona rządowa, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, kieruje założenia projektu budżetu państwa na rok następny do Rady w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i strony pracodawców.

2. Strony pracowników i strony pracodawców Rady zajmują, w terminie 30 dni od dnia otrzymania założeń projektu budżetu państwa na rok następny, wspólne stanowisko w sprawie tych założeń.

3. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony nie uzgodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w terminie 3 dni roboczych, zająć stanowisko w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strony nie uzgodnią stanowiska w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny, opinię w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny może przedstawić, w terminie 3 dni roboczych, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie.

Art. 18. 1. Strona rządowa, nie później niż 30 dni przed przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi, kieruje projekt ustawy budżetowej na rok następny wraz z uzasadnieniem do Rady w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i strony pracodawców.

2. Strony pracowników i strony pracodawców Rady zajmują wspólne stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, nie później niż w 10 dniu roboczym następującym po dniu, w którym otrzymały projekt.

3. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony nie uzgodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w terminie kolejnych 5 dni roboczych, zająć stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strona nie uzgodni stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, opinię w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny może przedstawić, w terminie kolejnych 3 dni roboczych, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie.

Art. 19. 1. Nieprzedstawienie wspólnej propozycji i stanowisk, o których mowa w art. 16–18, w terminie wyznaczonym odpowiednio w każdym z tych przepisów lub w terminie ustalonym przez Radę, oznacza rezygnację z prawa do ich wyrażenia.

2. Terminy, o których mowa w art. 16–18, Rada może zmieniać na wniosek strony rządowej.

Art. 20. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przedstawia stronie pracowników i stronie pracodawców Rady informację o przebiegu wykonania ustawy budżetowej za pierwsze półrocze bieżącego roku w terminie do dnia 10 września tego roku.

Art. 21. 1. Rada Ministrów przedstawia stronie pracowników i stronie pracodawców Rady, w terminie do dnia 31 maja roku następnego, informację z wykonania ustawy budżetowej.

2. Strony pracowników i strony pracodawców Rady, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, mogą przedstawić Sejmowi wspólną opinię o wykonaniu ustawy budżetowej.

Rozdział 3

Skład i organizacja Rady Dialogu Społecznego

Art. 22. 1. W skład Rady wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców.

2. W pracach Rady:

- 1) biorą udział, z głosem doradczym, przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 2) mogą brać udział, na zaproszenie przewodniczącego Rady, przedstawiciele innych wybranych i zainteresowanych organizacji oraz instytucji – zgodnie z ich zakresem działania.

Art. 23. 1. Stronę pracowników w Radzie reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych.

2. Za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają więcej niż 300 000 członków będących pracownikami;
- 2) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100 000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja związkowa ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 2 pkt 1, nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej przedstawicieli w składzie Rady.

4. Strona pracowników może zapraszać do udziału w pracach Rady, z głosem doradczym, przedstawicieli związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów określonych w ust. 2 i 3 oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 24. 1. Stronę pracodawców w Radzie reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców.

2. Za reprezentatywne organizacje pracodawców uznaje się ogólnokrajowe organizacje pracodawców o charakterze ponadbranżowym, funkcjonujące na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.²⁾) lub ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.³⁾), spełniające łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają pracodawców zatrudniających łącznie co najmniej 300 000 pracowników, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) zrzeszają pracodawców prowadzących podstawowy rodzaj działalności gospodarczej w co najmniej połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 34, poz. 148, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i Nr 107, poz. 1127, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230.

(PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej, z zastrzeżeniem ust. 4;

- 3) posiadają wśród członków regionalne organizacje pracodawców o charakterze ponadbranżowym, mające siedziby w co najmniej połowie województw.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1:

- 1) w przypadku pracodawcy prowadzącego działalność w zakresie jednej sekcji PKD wszyscy pracownicy przyporządkowywani są do tej sekcji albo
- 2) w przypadku pracodawcy prowadzącego działalność w więcej niż jednej sekcji PKD wszyscy zatrudnieni pracownicy zostają przyporządkowani do sekcji obejmującej podstawowy rodzaj działalności danego podmiotu

– przy czym uwzględnia się nie więcej niż 100 000 pracowników w danej sekcji PKD.

4. Przy ustalaniu liczby sekcji, o których mowa w ust. 2 pkt 2, uwzględnia się sekcje obejmujące co najmniej 3000 pracowników.

5. Strona pracodawców może zapraszać do udziału w pracach Rady, z głosem doradczym, przedstawicieli organizacji pracodawców niespełniających kryteriów określonych w ust. 2–4 oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 25. 1. Wnioski organizacji związkowych, o których mowa w art. 23 ust. 2, i organizacji pracodawców, o których mowa w art. 24 ust. 2, o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje Sąd Okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁴⁾) o postępowaniu nieprocesowym.

2. Z wnioskami, o których mowa w ust. 1, organizacje związkowe i organizacje pracodawców występują co 4 lata. Okres 4 lat liczy się od dnia uprawomocnienia się uprzednio wydanego orzeczenia.

3. Z upływem 4 lat od uprawomocnienia się orzeczenia sądu w sprawie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności organizacja związkowa i organizacja pracodawców traci uprawnienia organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 23 i art. 24, chyba że udokumentuje Prezydium Rady złożenie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności. W takim przypadku organizacja ta zachowuje status organizacji reprezentatywnej do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu w sprawie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 oraz z 2015 r. poz. 2, 4, 218 i 539.

Art. 26. 1. Każda z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oraz strona rządowa są reprezentowane w Radzie przez swych przedstawicieli.

2. Liczbę przedstawicieli każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, w składzie Rady ustalają wspólnie strony pracowników i strony pracodawców.

3. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mają równą liczbę przedstawicieli.

4. Każda z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, ma równą liczbę przedstawicieli w ramach danej strony.

5. Liczbę członków Rady Ministrów, będących przedstawicielami strony rządowej w składzie Rady, ustala Prezes Rady Ministrów.

6. Liczby przedstawicieli, o których mowa w ust. 2, zatwierdza Rada w drodze uchwały.

Art. 27. 1. Członków Rady będących:

- 1) przedstawicielami strony pracowników i strony pracodawców, na wniosek każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1,
- 2) przedstawicielami strony rządowej – członków Rady Ministrów oraz po jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw pracy odpowiedzialnego za dialog społeczny i ministra właściwego do spraw finansów publicznych odpowiedzialnego za budżet, w randze sekretarza lub podsekretarza stanu, na wniosek Prezesa Rady Ministrów

– powołuje i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołuje do udziału i odwołuje z udziału w pracach Rady swojego przedstawiciela oraz przedstawicieli:

- 1) Prezesa Narodowego Banku Polskiego – na jego wniosek;
- 2) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego – na jego wniosek.

3. Osoby powołane do składu Rady albo do udziału w jej pracach uczestniczą osobiście w pracach Rady.

4. Za udział w pracach Rady przysługuje ryczałt miesięczny:

- 1) przewodniczącemu oraz wiceprzewodniczącym Rady, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej – w wysokości 76% przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;

- 2) członkom Rady, pełniącym funkcje przewodniczących zespołów problemowych, o których mowa w art. 34, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej – w wysokości 65% przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) pozostałym członkom Rady oraz sekretarzom Prezydium Rady, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej – w wysokości 57% przeciętnego wynagrodzenia.

5. Uprawnienie do ryczałtu przysługuje wyłącznie z jednego z tytułów wymienionych w ust. 4.

6. Zwrot kosztów podróży, zakwaterowania i diety w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ ust. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, mogą uzyskać:

- 1) członkowie Rady i sekretarze Prezydium Rady, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej;
- 2) członkowie zespołów problemowych, o których mowa w art. 34, i eksperci niebędący członkami Rady, którzy są członkami organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie, jeżeli środki przekazane tym organizacjom w ramach umów, o których mowa w ust. 7, taki zwrot umożliwiają.

7. W celu realizacji zadań strony pracowników i strony pracodawców Rady, wynikających z ustawy, w ramach umów zawieranych między Biurem Rady Dialogu Społecznego a organizacjami, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, wchodzącymi w skład Rady:

- 1) wiceprzewodniczący Rady mogą zlecać:
 - a) wykonanie ekspertyz, badań i raportów oraz innych dokumentów,
 - b) prace techniczno-organizacyjne,
 - c) zakup usług i materiałów,
 - d) organizowanie konferencji, zjazdów, spotkań i szkoleń promujących dialog społeczny;
- 2) mogą być zwracane koszty podróży, zakwaterowania i diety, o których mowa w ust. 6 pkt 2.

8. Ryczałt miesięczny, o którym mowa w ust. 4, zwrot kosztów podróży, zakwaterowania i diety, o których mowa w ust. 6 pkt 1, oraz wydatki na pokrycie zlecanych prac, o których mowa w ust. 7, wypłaca Biuro Rady Dialogu Społecznego.

Art. 28. 1. Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Rada podejmuje decyzje w drodze uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w posiedzeniu biorą udział:

- 1) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1;
- 3) co najmniej jeden przedstawiciel Rady Ministrów.

3. Przyjęcie uchwały Rady wymaga zgody każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców są przyjmowane zwykłą większością, przy czym wymagane jest uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę. Stanowisko strony rządowej przyjmowane jest jednomyślnie przez obecnych na posiedzeniu przedstawicieli Rady Ministrów.

Art. 29. 1. Strona pracowników i strona pracodawców uzgadnia wnioski, wyraża swoją opinię lub zajmuje stanowisko w drodze uchwały podejmowanej na posiedzeniu plenarnym, jeżeli w posiedzeniu biorą udział:

- 1) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1.

2. Przyjęcie uchwały wymaga zgody strony pracowników i strony pracodawców.

3. Uchwała przyjmowana jest zwykłą większością, przy czym wymagane jest uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę.

Art. 30. 1. Rada może podejmować uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego. Przyjęcie uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego może odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

2. Przy podejmowaniu uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego głos w imieniu strony rządowej oraz organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oddają przewodniczący i każdy wiceprzewodniczący Rady.

3. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięły w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oraz strona rządowa.

4. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego jest podejmowana jednomyślnie.

Art. 31. 1. Pracami Rady kieruje Prezydium Rady, w skład którego wchodzi przewodniczący Rady i wiceprzewodniczący Rady.

2. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oraz Prezes Rady Ministrów – w imieniu strony rządowej – wskazują po jednym wiceprzewodniczącym Rady, przy czym nie wskazuje wiceprzewodniczącego organizacja lub strona rządowa, której przedstawiciel jest przewodniczącym Rady.

3. Prezydium Rady koordynuje pracę Rady i jej zespołów problemowych, o których mowa w art. 34, w szczególności ustala harmonogram prac Rady, porządek posiedzenia Rady oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Radę.

4. Prezydium Rady przy wykonywaniu zadań korzysta z pomocy sekretarza Prezydium Rady.

Art. 32. 1. Na czele Rady stoi przewodniczący Rady.

2. Do zadań przewodniczącego należy:

- 1) zwoływanie i przewodniczenie posiedzeniom Rady i Prezydium Rady;
- 2) reprezentowanie Rady w kontaktach zewnętrznych;
- 3) kierowanie w imieniu Rady wniosków i zapytań do właściwych organów;
- 4) wykonywanie innych czynności zleconych przez Radę.

3. Przewodniczący Rady przedstawia Sejmowi corocznie, nie później niż do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności Rady w roku poprzednim.

4. Kadencja przewodniczącego Rady trwa 1 rok.

5. Przewodniczącym Rady jest naprzemiennie przedstawiciel strony pracowników i strony pracodawców, wskazany przez daną stronę i będący członkiem Rady, oraz strony rządowej, wskazany przez Prezesa Rady Ministrów spośród członków Rady Ministrów będących w składzie Rady.

6. Wybór kolejności przewodniczenia Radzie uzgadniają strony Rady.

Art. 33. 1. Posiedzenia Rady oraz jej Prezydium odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

2. Rada, w drodze uchwały, może przekazać Prezydium Rady rozpatrzenie sprawy należącej do jej kompetencji, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Radę wynika z odrębnych ustaw.

Art. 34. W ramach Rady tworzone są stałe lub doraźne zespoły problemowe.

Art. 35. 1. Posiedzenia Rady są jawne.

2. Z ważnych powodów Prezydium Rady może zdecydować o wyłączeniu jawności posiedzenia.

3. Z posiedzenia Rady sporządza się komunikat.

Art. 36. Rada uchwała swój regulamin, określający:

- 1) tryb i sposób pracy oraz tryb zwoływania posiedzeń Rady oraz Prezydium Rady;
- 2) tryb powoływania i sposób funkcjonowania zespołów problemowych, o których mowa w art. 34;
- 3) formę i sposób udostępniania komunikatu, o którym mowa w art. 35 ust. 3;
- 4) sposób informowania o przebiegu posiedzeń Rady;
- 5) sposób zapraszania do udziału w pracach Rady przedstawicieli z głosem doradczym;
- 6) tryb powoływania i zadania sekretarza Prezydium Rady;
- 7) organizację, sposób działania i tryb pracy Biura Rady Dialogu Społecznego.

Art. 37. 1. Tworzy się Biuro Rady Dialogu Społecznego, zapewniające obsługę techniczną, organizacyjną i kancelaryjno-biurową oraz ekspercką Rady, zwane dalej „Biurem”.

2. Biuro jest wydzieloną komórką organizacyjną państwowej jednostki budżetowej, podległej ministrowi właściwemu do spraw pracy.

Art. 38. 1. Pracami Biura kieruje dyrektor Biura.

2. Dyrektora Biura powołuje minister właściwy do spraw pracy na wniosek Rady.

3. Minister właściwy do spraw pracy odwołuje dyrektora Biura na wspólny wniosek co najmniej dwóch stron Rady.

4. Dyrektor Biura, w zakresie obowiązków związanych z realizacją zadań Rady, Prezydium i zespołów problemowych, o których mowa w art. 34, podlega przewodniczącemu Rady.

Art. 39. 1. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rady i Biura są pokrywane z budżetu państwa z części 31 – Praca, w ramach wyodrębnionego rozdziału klasyfikacji budżetowej.

2. Projekt planu finansowego Biura jest przygotowywany przez dyrektora Biura i podlega zatwierdzeniu przez Radę.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 1, są ujmowane w planie finansowym jednostki, o której mowa w art. 37 ust. 2.

4. W terminie do dnia 31 stycznia każdego roku dyrektor Biura przedstawia Radzie sprawozdanie z wykonania planu finansowego Biura za rok poprzedni.

5. Rada zatwierdza sprawozdanie w terminie do końca lutego danego roku.

Art. 40. 1. Prace strony rządowej w Radzie koordynuje minister właściwy do spraw pracy.

2. Minister właściwy do spraw pracy i urząd go obsługujący współpracuje z Radą i wojewódzkimi radami dialogu społecznego, o których mowa w art. 41 ust. 1, oraz przedstawia Radzie informacje o działaniach i inicjatywach strony rządowej.

3. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek strony pracowników i strony pracodawców Rady, powołuje – niezależne od Rady – zespoły, dla prowadzenia branżowego dialogu społecznego.

Rozdział 4

Wojewódzkie rady dialogu społecznego

Art. 41. 1. W województwach mogą być tworzone wojewódzkie rady dialogu społecznego, zwane dalej „WRDS”.

2. O utworzeniu WRDS postanawia marszałek województwa na wspólny wniosek co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1, oraz co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1.

3. Marszałek postanawia o likwidacji WRDS, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu wystąpią wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1, lub wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1.

4. Tworzenie oraz zapewnienie funkcjonowania WRDS jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, zleconym marszałkowi województwa, finansowanym w drodze dotacji celowej.

Art. 42. 1. Do właściwości WRDS należy:

- 1) wyrażanie opinii i stanowisk:
 - a) w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa,
 - b) w sprawach, o których mowa w art. 11 ust. 2;
- 2) wykonywanie innych zadań wynikających z odrębnych ustaw.

2. Marszałek województwa przedstawia stronie pracowników i stronie pracodawców WRDS do zaopiniowania projekty strategii rozwoju województwa i programów w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz sprawozdania z ich realizacji.

3. Wyrażenie opinii, o których mowa w ust. 1 i 2, wymaga zgody strony pracowników i strony pracodawców WRDS. Jeżeli strona pracowników i strona pracodawców WRDS nie uzgodni wspólnej opinii, każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, wchodzących w skład WRDS, przysługuje prawo wyrażenia stanowiska w sprawie podlegającej opiniowaniu.

4. Opinię lub stanowiska w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, WRDS przekazuje Prezydium Rady.

Art. 43. 1. Strony WRDS mogą wspólnie zawierać porozumienia.

2. Przedmiotem porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania. Przepis art. 3 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 44. 1. WRDS może rozpatrywać sprawy społeczne lub gospodarcze powodujące konflikty między pracodawcami i pracownikami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania pokoju społecznego.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, mogą być na piśmie przedstawiane WRDS przez każdą z jej stron, związki zawodowe i organizacje pracodawców niewchodzące w skład WRDS, organy administracji publicznej oraz strony, których konflikt dotyczy.

Art. 45. 1. W sprawach, o których mowa w art. 44 ust. 1, WRDS wyraża opinię lub podejmuje uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, którą będzie osoba z listy mediatorów, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 295), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W szczególnych przypadkach, jeżeli wymaga tego interes społeczny, przewodniczący WRDS może samodzielnie zadecydować o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli.

3. Z wnioskiem do ministra właściwego do spraw pracy o wyznaczenie osoby z misją dobrej woli występuje przewodniczący WRDS.

4. Osoba z misją dobrej woli pomaga stronom, których konflikt dotyczy, w jego rozwiązaniu. Jeżeli nie jest możliwe rozwiązanie konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występują do WRDS o wyrażenie przez nią opinii.

Art. 46. 1. Osobie z misją dobrej woli na czas prowadzenia misji dobrej woli przysługuje zwolnienie od pracy.

2. Osobie z misją dobrej woli przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych przez nią kosztów przejazdu i zakwaterowania określone w umowie zawartej przez tę

osobę z wojewodą. Wynagrodzenie to nie może być wyższe od wynagrodzenia przewidzianego dla mediatorów z listy mediatorów, określonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

3. Wynagrodzenie i koszty, o których mowa w ust. 2, są finansowane w ramach dotacji celowej, o której mowa w art. 41 ust. 4.

Art. 47. 1. W skład WRDS wchodzi:

- 1) marszałek województwa oraz dwie wskazane przez niego osoby spośród przedstawicieli innych jednostek samorządu terytorialnego albo organizacji zrzeszających samorządy – jako przedstawiciele strony samorządowej;
- 2) przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 – jako przedstawiciele strony pracowników;
- 3) przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1 – jako przedstawiciele strony pracodawców;
- 4) wojewoda oraz dwie wskazane przez niego osoby – jako przedstawiciele strony rządowej.

2. WRDS może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa.

3. Liczbę przedstawicieli każdej z organizacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wchodzących w skład WRDS ustalają wspólnie strony pracowników i strony pracodawców w drodze uchwały.

4. Członków WRDS powołuje i odwołuje marszałek danego województwa, na wniosek organizacji i instytucji, o których mowa w ust. 1.

5. Szczegółowy tryb działania WRDS określa regulamin WRDS.

6. Obsługę WRDS zapewnia biuro wojewódzkiej rady dialogu społecznego, będące komórką organizacyjną urzędu obsługującego marszałka województwa.

Art. 48. 1. WRDS obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Pierwsze posiedzenie WRDS zwołuje marszałek województwa nie później niż w terminie 3 miesięcy od złożenia wniosku, o którym mowa w art. 41 ust. 2.

3. Posiedzenia WRDS odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

4. Posiedzenia WRDS i prezydium WRDS zwołuje przewodniczący WRDS.

5. W szczególnych przypadkach przewodniczący WRDS może upoważnić jednego z wiceprzewodniczących WRDS do zwołania posiedzenia WRDS lub posiedzenia prezydium WRDS.

6. Przewodniczący WRDS może powierzyć prowadzenie posiedzenia jednemu z wiceprzewodniczących.

7. Członkowie WRDS uczestniczą w pracach WRDS osobiście.

8. Członkowie WRDS i prezydium WRDS mogą korzystać na posiedzeniach WRDS oraz prezydium WRDS z pomocy zaproszonych przez siebie doradców na zasadach określonych w regulaminie WRDS.

Art. 49. 1. Pracami WRDS kieruje prezydium WRDS, w skład którego wchodzi przewodniczący WRDS i wszyscy wiceprzewodniczący WRDS.

2. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, wskazują po jednym wiceprzewodniczącym WRDS, przy czym nie wskazuje wiceprzewodniczącego organizacja lub strona, której przedstawiciel jest przewodniczącym WRDS.

3. Wiceprzewodniczącym WRDS i członkiem prezydium WRDS ze strony rządowej jest wojewoda, a ze strony samorządowej marszałek województwa.

4. Przewodniczącym WRDS jest naprzemiennie przedstawiciel strony pracowników i strony pracodawców, wskazany przez daną stronę i będący członkiem WRDS, marszałek województwa oraz wojewoda.

5. Wybór kolejności przewodniczenia WRDS uzgadniają jej strony.

6. Kadencja przewodniczącego WRDS trwa 1 rok.

Art. 50. 1. WRDS wyraża stanowiska, jeżeli na posiedzeniu każda ze stron WRDS jest reprezentowana przez co najmniej jednego przedstawiciela.

2. Wyrażenie stanowiska przez WRDS wymaga zgody wszystkich biorących udział w posiedzeniu. W razie braku zgody, każda ze stron może przedstawić opinię w sprawie.

3. Wnioski zawierające stanowiska dotyczące rekomendacji rozwiązań i propozycji zmian prawnych WRDS przekazuje Radzie. Prezydium Rady, w terminie 30 dni, informuje WRDS o sposobie rozpatrzenia wniosku.

4. Organ administracji publicznej po otrzymaniu stanowiska WRDS odnosi się pisemnie do przekazanego stanowiska w terminie 30 dni.

5. W sprawach organizacyjnych WRDS podejmuje uchwały zwykłą większością głosów. Uchwały mogą być podjęte również w drodze głosowania korespondencyjnego, określonego w regulaminie WRDS.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 51. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 i 1662) w art. 241¹⁷ w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 52. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167 oraz z 2015 r. poz. 791) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”, ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.”;

2) w art. 19¹ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ma prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie zadań objętych zadaniami związków zawodowych.”;

3) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami związku zawodowego. Wnioski dotyczące ustaw związek kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej. W przypadku aktów

prawnych niższego rzędu wnioski kieruje się do organów uprawnionych do ich wydania.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”, ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.”;

- 2) w art. 16¹ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ma prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie objętym zadaniami związków pracodawców.”;

- 3) w art. 16² ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami organizacji pracodawców.”.

Art. 54. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 295) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Mediatora ustalają wspólnie strony sporu zbiorowego. Mediatorem może być osoba z listy ustalonej przez ministra właściwego do spraw pracy w uzgodnieniu z organizacjami związkowymi oraz organizacjami pracodawców, reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...).”.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 34, poz. 148, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i Nr 107, poz. 1127, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.

Art. 55. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 24 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się opinię organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”.”;
- 2) w art. 30 w ust. 2b pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych, zrzeszających nauczycieli, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;”;
- 3) w art. 31 w ust. 1 pkt 6c otrzymuje brzmienie:

„6c) opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;”.

Art. 56. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.⁷⁾) w art. 16 w ust. 1 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

- „5) organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego” – po jednej osobie z każdej organizacji,
- 6) organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego – po jednej osobie z każdej organizacji.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146, 1198 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 357.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 2, z 2014 r. poz. 1161 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 855.

Art. 57. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43:

a) w ust. 1 w pkt 3 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) po jednym przedstawicielu każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”,

b) po jednym przedstawicielu każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego,”

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W przypadku gdy w trakcie trwania kadencji Rady organizacja pracodawców lub organizacja związkowa stanie się organizacją reprezentatywną w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, przedstawiciel tej organizacji wchodzi w skład Rady.”;

2) w art. 50:

a) w ust. 2 w pkt 2 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) po jednym przedstawicielu każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego,

b) po jednym przedstawicielu każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego,”

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W przypadku gdy w trakcie trwania kadencji Rady organizacja pracodawców lub organizacja związkowa stanie się organizacją reprezentatywną w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, przedstawiciel tej organizacji wchodzi w skład Rady.”.

Art. 58. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 i 689) w art. 75 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645, z 2014 r. poz. 598, 877, 1198, 1457 i 1873 oraz z 2015 r. poz. 218 i 493.

- „2) po 1 członku jest powoływanych na wniosek każdej z organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”;
- 3) po 1 członku jest powoływanych na wniosek każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;”.

Art. 59. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) w art. 89 ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Rady Dialogu Społecznego, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację.

4. Jeżeli Rada Dialogu Społecznego w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez stronę rządową partnerom społecznym informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym o wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny, uzgodni, w drodze uchwały, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3, wysokość tego zwiększenia podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze komunikatu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

5. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Rady Dialogu Społecznego w trybie określonym w ust. 3 i 4, Rada Ministrów określi w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 677) w art. 15 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nieprzekroczenia przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ustalonego przez Radę Dialogu Społecznego na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁹⁾)”.

Art. 61. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431, z późn. zm.¹⁰⁾) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 2, są corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego.

2. Rada Ministrów, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, przedkłada Radzie Dialogu Społecznego, a także ogólnokrajowym organizacjom związków zawodowych zrzeszających pracowników państwowej sfery budżetowej w celu wyrażenia opinii, propozycję średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny. Wraz z tą propozycją Rada Ministrów przedkłada informację o:

- 1) prognozowanej dynamice produktu krajowego brutto;
- 2) prognozowanych zmianach cen towarów i usług konsumpcyjnych;
- 3) prognozowanym wzroście wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w sektorze przedsiębiorstw;
- 4) prognozowanym zatrudnieniu w gospodarce narodowej;
- 5) prognozowanych zmianach w stopie bezrobocia;
- 6) prognozowanym zatrudnieniu w państwowej sferze budżetowej;
- 7) wynagrodzeniach z roku poprzedniego pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

3. Nieprzedstawienie przez organizacje związków zawodowych opinii, w terminie 20 dni od dnia przedłożenia propozycji, uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 45 i Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 6, poz. 63 oraz 2004 r. Nr 26, poz. 226 i Nr 240, poz. 2407.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 1456, z 2013 r. poz. 1645 oraz z 2014 r. poz. 1877.

4. Jeżeli Rada Dialogu Społecznego uzgodni, w drodze uchwały, wysokość średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, Rada Ministrów jest zobowiązana do uwzględnienia w projekcie ustawy budżetowej wynagrodzeń zapewniających osiągnięcie uzgodnionej wysokości wskaźników.

5. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia otrzymania propozycji nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Rady Dialogu Społecznego, Rada Ministrów przyjmie do projektu ustawy budżetowej średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny, z tym że nie mogą być one niższe od wskaźników zawartych w propozycji, o której mowa w ust. 2.

6. Terminy, o których mowa w ust. 2, 3 i 5, Rada Dialogu Społecznego zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 62. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1804) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6b w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) organizacjom pracodawców i organizacjom związkowym, reprezentatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”;
- 2) w art. 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek ministra właściwego do spraw pracy, powołuje 2 członków Rady; we wniosku minister właściwy do spraw pracy uwzględnia kandydata spośród osób zgłoszonych przez organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.”.

Art. 63. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782 i 1662) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są organizacje związkowe i pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25

czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), oraz partie polityczne.”.

Art. 64. W ustawie z dnia 5 kwietnia 2002 r. o europejskich radach zakładowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1146) w art. 8 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W terminie, o którym mowa w ust. 4, zarząd centralny zawiadamia o wyborach organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 65. W ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) „Rada Dialogu Społecznego” – Rada Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”;

b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) „rok poprzedni” – rok poprzedzający rok, w którym odbywają się negocjacje Rady Dialogu Społecznego;”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego.

2. Rada Ministrów, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, przedstawia Radzie Dialogu Społecznego:

- 1) propozycję wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany wysokości tego wynagrodzenia, zgodnie z art. 3;
- 2) informację o wskaźniku cen w roku poprzednim;
- 3) informację o prognozowanych na rok następny: wskaźniku cen oraz wskaźniku przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) wysokość przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale roku, w którym odbywają się negocjacje;

- 5) informację o wydatkach gospodarstw domowych w roku poprzednim;
- 6) informację o wskaźniku udziału dochodów z pracy najemnej oraz przeciętnej liczbie osób na utrzymaniu osoby pracującej najemnie w roku poprzednim;
- 7) informację o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w roku poprzednim według rodzajów działalności;
- 8) informację o poziomie życia różnych grup społecznych;
- 9) informację o warunkach gospodarczych państwa, z uwzględnieniem sytuacji budżetu państwa, wymogów rozwoju gospodarczego, poziomu wydajności pracy i konieczności utrzymania wysokiego poziomu zatrudnienia;
- 10) wskaźnik prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto.

3. Rada Dialogu Społecznego, po otrzymaniu propozycji i informacji, o których mowa w ust. 2, uzgadnia wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku następnym w terminie 30 dni od dnia otrzymania propozycji.

4. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów, w terminie do dnia 15 września każdego roku.

5. Jeżeli Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w terminie, o którym mowa w ust. 3, wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym, Rada Ministrów ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany tej wysokości, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 września każdego roku. Wysokość minimalnego wynagrodzenia ustalona przez Radę Ministrów nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

6. Terminy, o których mowa w ust. 2–5, Rada Dialogu Społecznego zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.”;

- 3) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli w roku, w którym odbywają się negocjacje, wysokość minimalnego wynagrodzenia będzie niższa od połowy wysokości przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 4, stopień wzrostu, o którym mowa w ust. 1,

zwiększa się dodatkowo o 2/3 wskaźnika prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto.”.

Art. 66. W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r. poz. 499 oraz z 2014 r. poz. 504, 1031 i 1081) w art. 60 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Z wnioskiem, o którym mowa w § 1, mogą wystąpić również Rzecznik Praw Obywatelskich i Prokurator Generalny oraz, w zakresie swojej właściwości, Rzecznik Praw Dziecka, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznik Ubezpieczonych.”.

Art. 67. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290 i 1717) w art. 25 w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) każdej z organizacji związkowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 68. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 i 693) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. W roku, w którym przeprowadza się weryfikację, o której mowa w art. 18 ust. 1, Rada Ministrów, do dnia 15 maja, przedstawia Radzie Dialogu Społecznego:

- 1) propozycje wysokości kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 15b ust. 2;
- 2) propozycje wysokości świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego;
- 3) wyniki badań progu wsparcia dochodowego rodzin;
- 4) informację o realizacji świadczeń rodzinnych za okres od poprzedniej weryfikacji, w tym liczbę osób otrzymujących świadczenia rodzinne oraz wydatki na ten cel w poszczególnych latach;
- 5) informację o sytuacji dochodowej rodzin posiadających dzieci na utrzymaniu.

2. Rada Dialogu Społecznego, po otrzymaniu propozycji i informacji Rady Ministrów, uzgadnia wysokość kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 15b ust. 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wysokości

świadczenia pielęgnacyjnego, w terminie do dnia 15 czerwca danego roku kalendarzowego.

3. Wysokość zasiłku rodzinnego od dnia 1 listopada 2009 r. nie może być niższa niż 40% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku ustalonej w badaniach progu wsparcia dochodowego rodzin.

4. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w terminie, o którym mowa w ust. 2, wysokości kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 15b ust. 2, oraz wysokości świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 15b ust. 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, w terminie do dnia 15 sierpnia danego roku, na poziomie nie niższym niż wynika to z propozycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

5. Wysokość kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 15b ust. 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów, w terminie do dnia 15 sierpnia roku, w którym przeprowadza się weryfikację.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 i 693) w art. 9:

- 1) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W roku, w którym przeprowadza się weryfikację, Rada Ministrów do dnia 15 maja przedstawia Radzie Dialogu Społecznego.”;
- 2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Rada Dialogu Społecznego uzgadnia kryteria dochodowe w terminie do dnia 15 czerwca danego roku kalendarzowego.”;
- 3) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów ustala nie niższe niż w przedstawionej propozycji kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 lipca danego roku.”;

- 4) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedkłada corocznie do dnia 15 kwietnia Radzie Dialogu Społecznego informację o wysokości minimum egzystencji ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Jeśli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa niż minimum egzystencji, Rada Dialogu Społecznego może wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zweryfikowanie kwot kryteriów dochodowych. W takim przypadku ust. 1–8 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 i 357) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Samorząd województwa na podstawie Krajowego Planu Działań, uwzględniając strategie rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej, przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia – po zasięgnięciu opinii powiatów wchodzących w skład województwa oraz wojewódzkiej rady dialogu społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”.”;

- 2) w art. 22 w ust. 5 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) współpraca z wojewódzkimi radami dialogu społecznego, w szczególności w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.”;

- 3) w art. 23 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. W skład Rady Rynku Pracy wchodzi osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, oraz jeden przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową.

2. W skład wojewódzkiej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez marszałka województwa spośród działających na terenie województwa wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

3. W skład powiatowej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez starostę spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.”;

4) w art. 66c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Programy regionalne mogą być inicjowane na wniosek starostów, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej rady dialogu społecznego.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1448 i 1856) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39 w ust. 4 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...),”;

2) w art. 42 w ust. 2 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego,”.

Art. 72. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 99 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dwóch członków powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez Radę Dialogu Społecznego,”;

2) w art. 106 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) jednego członka powołuje się spośród kandydatów wskazanych przez właściwą miejscowo wojewódzką radę dialogu społecznego;”.

Art. 73. W ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. Nr 62, poz. 551, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 65 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Członkami specjalnego zespołu negocjacyjnego mogą zostać przedstawiciele organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), niebędący pracownikami spółki uczestniczącej, zainteresowanej spółki zależnej lub zakładu, rekomendowani przez tę organizację.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹²⁾) w art. 46c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W posiedzeniach plenarnych Rady uczestniczą z głosem doradczym przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...) działających w uczelniach, instytutach badawczych i Polskiej Akademii Nauk, po jednym z każdego związku.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz. U. Nr 149, poz. 1077, z 2011 r. Nr 133, poz. 767 oraz z 2012 r. poz. 1166) w art. 41 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Członkami specjalnego zespołu negocjacyjnego mogą zostać przedstawiciele organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), niebędący pracownikami podmiotu uczestniczącego, zainteresowanej spółki zależnej lub zakładu, rekomendowani przez tę organizację.”.

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 149, poz. 1077 oraz z 2011 r. Nr 133, poz. 767 i Nr 234, poz. 1391.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357.

Art. 76. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649 oraz z 2015 r. poz. 349) w art. 5 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) partnerzy społeczni i gospodarczy – organizacje pracodawców i organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), samorządy zawodowe, izby gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz jednostki naukowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 249), a także Rada Działalności Pożytku Publicznego;”.

Art. 77. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 640) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Członków Rady powołuje się spośród posłów, senatorów i kandydatów zgłoszonych przez Prezesa Rady Ministrów oraz przez organizacje związkowe i organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), a także przez inne organizacje społeczne zajmujące się problematyką ochrony pracy. Do Rady powołuje się także ekspertów i przedstawicieli nauki.”.

Art. 78. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656, z późn. zm.¹³⁾) w art. 42 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedstawia Radzie Dialogu Społecznego w terminie do dnia 15 marca i do dnia 15 września każdego roku informację;”.

Art. 79. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. Nr 234, poz. 1386 oraz z 2013 r. poz. 1283) w art. 17 w ust. 2 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2012 r. poz. 637.

„15) przedstawiciel reprezentatywnych organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 80. W ustawie z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 385) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wystąpienia dynamiki zmian, o której mowa w ust. 1, równej lub wyższej niż 7% w dwóch kolejnych miesiącach, minister właściwy do spraw pracy, po zasięgnięciu opinii Rady Dialogu Społecznego na temat sytuacji na krajowym rynku pracy, przedstawia Radzie Ministrów informację na temat tej dynamiki oraz bieżącą informację o wynikach w gospodarce sporządzoną w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.”.

Art. 81. W ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567) w art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych wysokości zasiłku dla opiekuna, Rada Ministrów ustala jego wysokość w drodze rozporządzenia.”.

Art. 82. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) organizacjom związkowym i organizacjom pracodawców, reprezentatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...);”;

2) w art. 14 w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. ...), których przedstawiciele wchodzi w skład:

a) Rady Dialogu Społecznego – w przypadku krajowego programu operacyjnego,

- b) właściwej wojewódzkiej rady dialogu społecznego – w przypadku regionalnego programu operacyjnego,”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 83. Do pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powoła:

- 1) po ośmiu przedstawicieli każdej organizacji związkowej oraz po sześciu przedstawicieli każdej organizacji pracodawców, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy były reprezentowane w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, na wniosek tych organizacji;
- 2) przedstawicieli strony rządowej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

Art. 84. 1. Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych działa do dnia powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.¹⁴⁾).

2. Wojewódzkie komisje dialogu społecznego działają do dnia powołania pierwszych składów wojewódzkich rad dialogu społecznego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Wojewoda uwzględni w kwocie dotacji celowej, o której mowa w art. 41 ust. 4, koszty stanowiące zwrot poniesionych w 2015 r. przez marszałków województw wydatków na działalność wojewódzkich rad dialogu społecznego.

Art. 85. 1. Sprawy prowadzone przez Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, niezakończone do dnia powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego, przejmuje Rada i prowadzi je na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2009 r. Nr 219, poz. 1707.

2. Sprawy prowadzone przez wojewódzkie komisje dialogu społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, niezakończone do dnia powołania pierwszych składów wojewódzkich rad dialogu społecznego, przejmują odpowiednie wojewódzkie rady dialogu społecznego i prowadzą je na zasadach określonych w niniejszej ustawie, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 2.

3. W przypadku niepowołania wojewódzkiej rady dialogu społecznego w terminie określonym w art. 84 ust. 2, sprawy prowadzone przez odpowiednią wojewódzką komisję dialogu społecznego i niezakończone przed upływem tego terminu przejmuje Rada Dialogu Społecznego i prowadzi je na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 86. Organizacje związkowe i organizacje pracodawców, których reprezentatywność została stwierdzona na podstawie orzeczenia sądowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, utrzymują swoją reprezentatywność do końca okresu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 tej ustawy.

Art. 87. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Rada Dialogu Społecznego dokona oceny funkcjonowania przepisów ustawy oraz przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w zakresie zwiększenia samodzielności organizacyjnej Rady.

Art. 88. 1. W latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków będących skutkiem finansowym ustawy będzie wynosić:

- 1) w części 31 – Praca:
 - a) 2016 – 1 698,66 tys. zł,
 - b) 2017 – 1 688,33 tys. zł,
 - c) 2018 – 1 730,54 tys. zł,
 - d) 2019 – 1 772,07 tys. zł,
 - e) 2020 – 1 814,6 tys. zł,
 - f) 2021 – 1 858,15 tys. zł,
 - g) 2022 – 1 902,75 tys. zł,
 - h) 2023 – 1 946,51 tys. zł,
 - i) 2024 – 1 991,28 tys. zł,
 - j) 2025 – 2 031,1 tys. zł;

2) w części 85 – Wojewodowie:

- a) 2016 – 745 tys. zł,
- b) 2017 – 760,65 tys. zł,
- c) 2018 – 770,83 tys. zł,
- d) 2019 – 789,33 tys. zł,
- e) 2020 – 808,27 tys. zł,
- f) 2021 – 827,67 tys. zł,
- g) 2022 – 847,54 tys. zł,
- h) 2023 – 867,03 tys. zł,
- i) 2024 – 886,97 tys. zł,
- j) 2025 – 904,71 tys. zł.

2. W przypadku wykorzystania przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków zostanie zastosowany mechanizm korygujący, polegający na zmniejszeniu kosztów rzeczowych, ponoszonych przez Biuro Rady Dialogu Społecznego oraz wojewódzkie rady dialogu społecznego, związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitów wydatków oraz wdrożenia mechanizmu korygującego będzie minister właściwy do spraw pracy, w zakresie części budżetowej 31 – Praca, oraz wojewodowie, w zakresie części budżetowej 85 – Wojewodowie.

Art. 89. Traci moc ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.

Art. 90. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

.....

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu

.....